

Kong Christian IV's Ridderflag-Sværd, tegnet af Leopold Hartmann.
(Halv Størrelse).

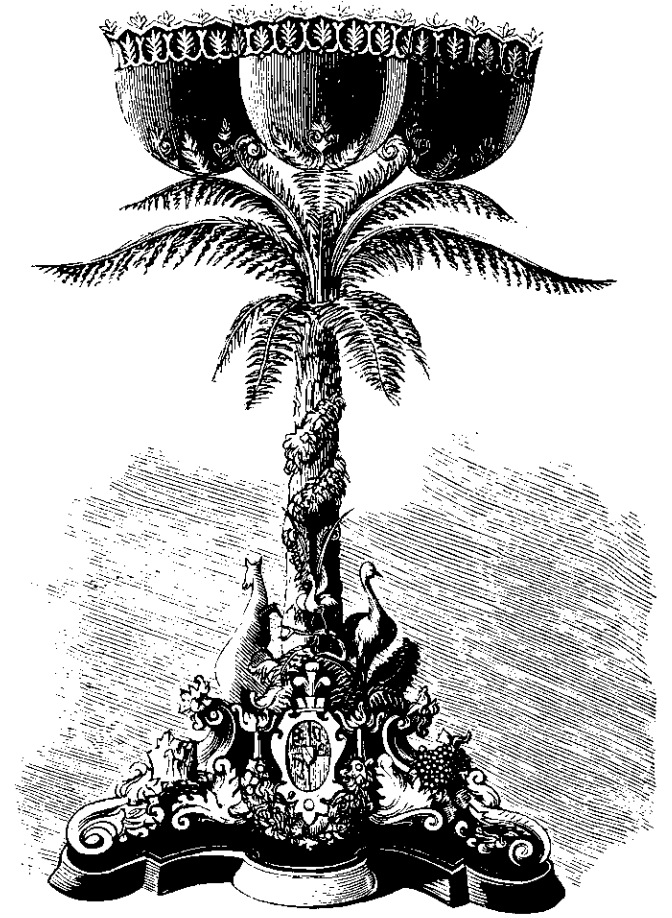
maa have været en By som Kjøbenhavn eller vel endnu større. Nu tæller den ikke syv Tusinde Indbyggere med Store og Smaa, Gamle og Unge, Mænd og Kvinder. Allfor ubestemt skal man jo vistnok ikke stole paa Sagnet, der rimeligvis er ligesaa poetisk som Biskumpen, der skildrer Bisbys

Rigdom og Herlighed, idet den siger, at »Svinnen åta ur silvertråg, hustrurna spinna på guldtenar«. Ligeledes er det sikkert, at Bisby i Midalderen, da den var Hanseslædernes Stabelstad og selv en Hanseslad, da den var den store Markedsplads, paa hvilken Osten og Vesten mødtes for at udbytte deres ulige Fregbringelser — ligeledes er det sikkert, siger vi, at Bisby i sin Tid var baade stor og mægtig, var rig baade paa Folk og paa Penge og paa allehaande Kostbarheder. Og havde intet Skrift bragt Vidnesbyrd om hine Dage til Nutiden, og var ethvert Sagn, enhver Sang forstummet, man kunde dog læse sig til det i de prægtige, vidstrakte Levninger af de høie, stolte Mure, som engang omgave hele Byen, man kunde læse det i de mægtige Ruiner af fordums Kirker, den ene større og statsligere end den anden, som endnu findes trindt i Byen. — Man veed med fuldstændig Sikkerhed, at Bisby engang har talt atten Kirker, paa hvilke man endnu kender Naonene, og rimeligvis har den talt mange flere; men det er sandt, vi ville jo hverken holde os til Skrift eller Sagn eller Gætninger: vi ville kun slutte os til Bisbys fordums Storhed, af hvad den selv fortæller os gennem sine Ruiner, og foruden Domkirken, den eneste, som endnu bruges, finde vi paa vor Vandring gennem Byen Mure, Piller og Hvelvinger af endnu ti andre Kirker. Saavidt idetmindste gaar der Syn for Sagn.

Vi have det Haab, at vi, Tid efter anden, kunne glæde vore Læsere med omhyggelige Tegninger af flere af Bisbys Ruiner. Det omstaaende Billede maa tjene som en Port, en Indledning til disse Meddelelser. Vi skulle nærmere forklare hvorledes.

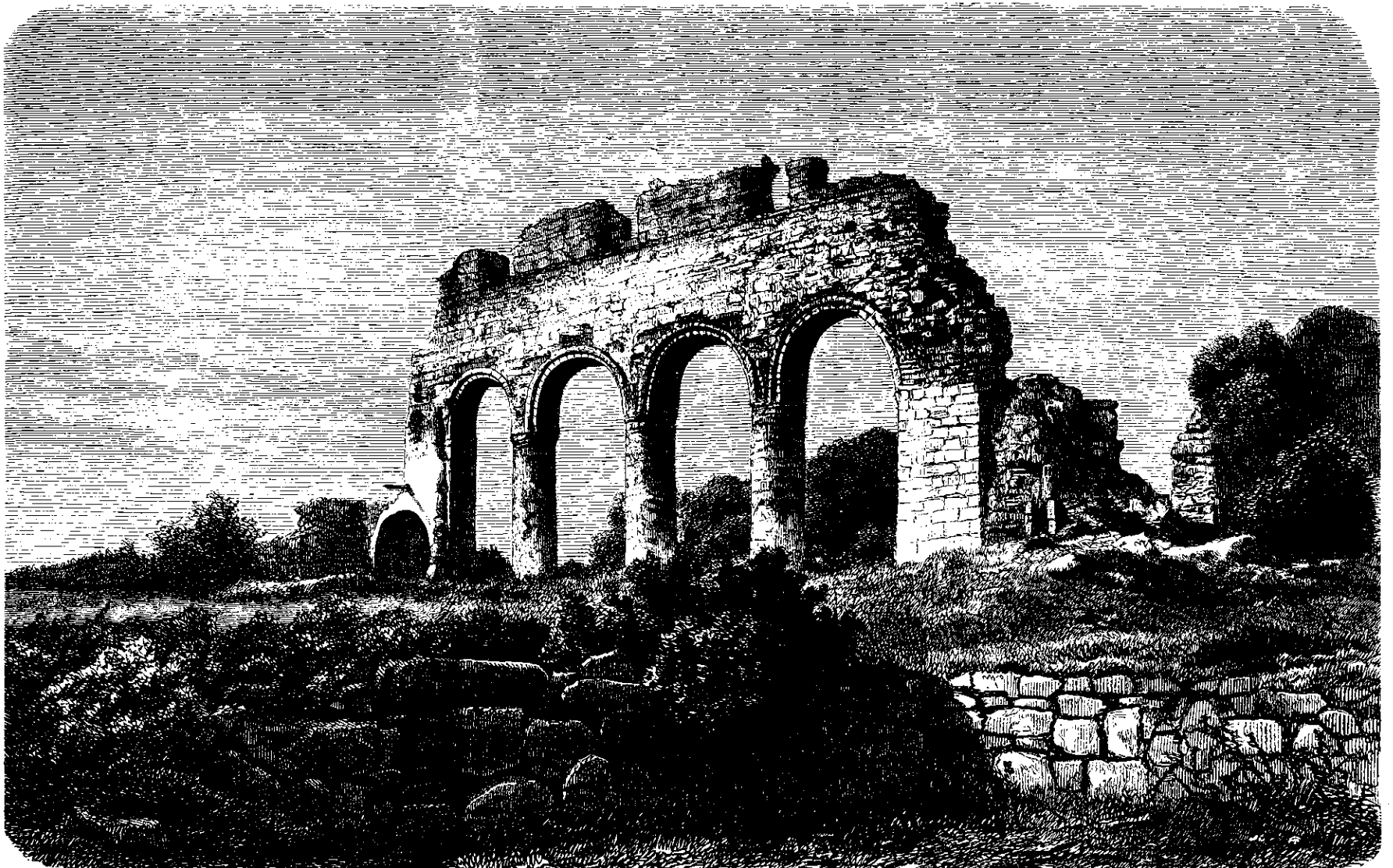
Bisby er en Søstad, og den nedre Deel af Byen: Havnen, Strandgaden osv., er derfor forholdsmæssig jævn og

slab; men Bisby er tillige en Bjergstad, hvis østlige, nordøstlige og nordlige Deel er bygget paa Kalkbjerget — vel ikke noget høit Bjerg, men dog altid et Bjerg. Vandringen fra Havnen ind i Byen er altsaa en uafbrudt Opstigning, og ind i Byen maa man, hvis man ellers vil see dens Giendomme-

Melbournes Dammers Brudegave til Prindsesse Alexandra af Wales.

lighed, thi næsten alle Kirkeruinene ligger i Byens høitliggende nordøstlige Hjerding. Man bevæger sig da fremad, opad, gennem smalle, krogede Gader, som hist og her ere hvælvede, og hvis Sidelinier stundom kunne danne det mærkværdigste, lunefuldeste Silskaf, fordi det aldrig er salbet de gamle Huse ind at flaae som Soldater i sluttet Led, men det ene sætter hjælt sin Fod afskillige Fædder længere frem, end nogenformelt Bygningscommission nu vilde tillade det, medens dets Nabo trækker sine halvt skjelmst, halvt undseeligt, men heelt

Ruinerne af Hamar Kirke ved Mjøsen. Efter Photographi af M. Selmer, tegnet af G. Emil Libert.